

ლიტონიის დემოკრატიული ისორიული მუზეუმის აღდგენის შესახებ

(ბათუმის ისტორიული მუზეუმი)

ახლოდ და დღემდე მხოლოდ ისტორიული მუზეუმი — ლიტონის ხელმძღვანელობით ბათუმის სტალინური კულტურის ორგანიზაციის შექმნის 50 წლისთავს.

ქალაქ ბათუმის მუზეუმები კანონიერ საბაზისა და სხარტის გრანტი-ებით ემხრობოდა ამ თარღის აღსანიშნულად.

50 წლის წინათ, 1901 წლის 31 დეკემბერს, მუზეუმი სილიონის ლოგია-რიის ბინაზე, სადაც ამჟამად აღმართულა ახალი ობელისკი, სახალალო შეხვედრის სახაბით მოწვეული იყო ბათუმის მთავარ საწარმოს წარმომადგენლები კონფერენცია, რომელზეც გაფორმდა ბათუმის სოციალ-დემოკრატიული ორგანიზაცია და გა-მოყოფილი იქნა ორგანიზაციის ხელმძღ-ვანელობის აქტიური სტალინის მე-თაობრიობა.

მდიდარი რეკონსტრუქციის წარსულს მუზეუმი ქალაქში მრავალხარისხიან შეიცვალა სახე საბჭოთა ხელისუფლებას წლებში. ადგილები, რომლებიც 50 წლის წინათ დაკარგულა და გაუქვლი იყო, ამჟამად კეთილმოწყობილ სამრეწველო უბანდა გადაკეთდა.

ბათუმის ერთობლივ შესანიშნავი ისტორიული ადგილია სახლი მუშების ქუჩაზე, სადაც ცხოვრობდა და მუშა-ობდა ახსნავე სტალინი 1901 წლის ნო-ემბრიდან 1902 წლის იანვრის ბოლომ-დე. დიდი სტალინი აქ გაეცნო ბათუმის მამულს საწარმოს მუშების და მხურვალე რეკონსტრუქციის მუშაობა განაორა, შექმნა სოციალ-დემოკრატიული წრეები, რომლებშიც მოამზადა მომავალი რეკონსტრუქციის ბრძოლები-სათვის ბათუმის პროლეტარიატის მო-წინავე რაზმი.

რას წარმოადგენდა ეს უბანი მამულს? უბანს აქ ირადებოდა ეს უბანი ძველ ბათუმში. და ეს სახელი მას მართლაც შეეფერებოდა. ეს იყო გაუქვლი, და-კარგებული და წყლის გუბეგინი გა-რეუბნილი, სადაც აქამდე მინდად ბათუ-მის მუშათა საცხოვრებელი ქრახანები. ეს ადგილი მაღარის ზღვად თვლუ-ბოდა თვით მუშების ქუჩაზე, სადაც ეს ისტორიული სახლი მდებარეობს, მაშინ აღმართული იყო. იმ უბანში, სადაც ამჟამად სტალინი 1901 წლის 31 დე-კემბერს სახალალო შეხვედრა მოაწ-ყო, უღრანი ტყე და გაუქვლი ტალახი იყო.

ახალი, სოციალისტური ბათუმის ეს უბანი დღეს სრულად გამოკვლილია. მუშების ქუჩა ამჟამად ქალაქის მთავარ მაგისტრალს. მის ორივე მხარეზე მწყობრად აღმართული ახალი ორ-სართულიანი საცხოვრებელი სახლები, საშუალო სკოლის, ბავშთა პოლიკლი-ნიკისა და საავადმყოფოს, სახალალო ბა-ნის, ტუბსტანსტაციის და სხვა საწარ-მოს-ტანსტაციებისა ლამაზი შენობები. ქუჩა მოათავალტებულია და დეკო-რაციული მცენარეებით ლამაზად შე-კონილია. ამ უბანში არის ბათუმის რა-დენიმე მოწინავე საწარმო: ცენტრალ-სამშენობლო, მთავარნავთობსაბურთის ბა-თუმის სამშენობლო, რომანტრესტის ახალშენის სამბუთა მეორეობა და სხვა საწარმო-დაწესებულება.

ამ ყველაფერმა სახე იცვალა, გაქვ-და და გამოწვინიერდა. მხოლოდ უც-ვლელადა შენახული და მოკლილი ის-ტორიული სახლი მუშების ქუჩაზე, რომელშიც მოწყობილია დიდი სტალინის სახლ-მუზეუმი.

ასევე დიდი სიყვარულით მოუვლიათ და კეთილმოწყობათ ბათუმის სო-ლიონის ლოგია-რიის სახლის მიხა-ბი, სადაც წელს ახალი ობელისკი აღ-მართეს და ლამაზი სვეტიცხლეტი გა-შენეს. ქუჩა, რომელზეც ეს ისტორიული სახ-ლი იდგა, 31 დეკემბრის ქუჩადა წო-დებულა. იგი თავიდან ბოლომდე მო-კრწყვლილია და გამოკანცხლებულია. ლა-მანი სახლების ცენტრში აღმართული ობელისკით უკვდავადგენ ბათუმელი მო-ყვდი მამათაშენის ქრახანში 1902 წლის იანვარში სტალინის ხელმძღვანე-ლობით მოწყობილი მუშათა ბირველ დიდი გაფიცვის ადგილი.

მზრუნველი ხელი არ მოუტლიათ ბა-თუმელს იმ ადგილის კეთილმოწყო-ბისათვის, სადაც 1902 წლის თებერ-

ვალში დიდი სტალინის ხელმძღვანე-ლობით მოწყობილი სტალინის ყოფილი ქარხნის მუშათა ორი გაფიცვის და ის-ტორიული ადგილი ამჟამად გრანტის ქვის კედელი მემორიალური დავითა და კლემენტ ლამიონების დავაზე ორ-რის ასოებით წარწერილია: „1902 წლის თებერვალში რატონის ყოფი-ლი ქარხანაში დიდი სტალინი მო-აწყო და ხელმძღვანელობდა გაუქვლი ორ დიდი გაფიცვის, რომელშიც მუშათა გა-მარჯვებით დამთავრდა“.

უღრესი ინტერესით თვალყურსენ ბათუმის ისტორიული ადგილებს არა მარტო ბერის და მთელი საქართვე-ლის მშრომლები, მათ სანახავედ აქ-მოიღობენ ჩვენი თვალმწვანელი სა-შენობლის ყველა კუთხიდან. 1949 წელს ეს ისტორიული ადგილები დაათვალიერა 70 თანხელ მებტა კაცმა, 1950 წელს — 80 თანხელ, ხოლო შარშან 107 თანხელ მებტა. დიდი სტალინისადმი უსაზღვრო სიყვარულის გრანობით არის აღსაყვ მათი ჩანაწერები „შობაქედლებთა წიგნში“. მალე გან-ხარციელდება ბათუმელ მშრომელთა საწუკარი სურვილი. მათ ექნებათ სტალინის მუზეუმი, რომელშიც თა-ობრიული იქნება დიდი სტალინის ცხო-ვრებისა და რეკონსტრუქციის მოღვაწეო-ბის ბათუმის პერიოდის ამსახველი მდიდარი მასალები.

როგორღღის ყოფილი ქარხნის ადგი-ლის ამჟამად ბათუმის მოწინავე საწარ-მო — ფანჯის ქარხანა მუშაობს. მას უშედეგად აქამდე იმედა ახალი კარაქის ადგილი, ენა მარადმწვანე დეკორა-ციული მცენარეებით შემოკლეთი ქრახ-ანი ახალი, სოციალისტური ყიდას თავისუფალი შრომის აღმანიმე მუ-შაობენ, რომლებიც ენერჯის არ იმე-დებენ, რათა სამშობლოს მისცენ რაც შეეძლება მეტი და მაღალხარისხიანი ფანჯი, მაცივრები, ავეჯი და სხვა პროდუქცია.

ისტორიული თარიღის აღსანიშნავად ქარხნის კოლქტები დეკემბრის სტა-ნანოვურ კარტზე იდგა და ვადაზე არღე გააწვლია პროდუქციის გამოშვების უსაღარი დავალები.

ასევე წარმატებით დაამთავრა სა-მშენობლო წელი „გლოვანდებლებში“ ბათუმის სამშენობლო. ვალდებულე-ბით ნაიკორი 21 დეკემბრის ნაცვლად სახელგანთხ მენაეთებმა ჯერ კიდევ 1 დეკემბრისათვის შეასრულეს ნა-თამბორღუბების გაგზავნის წორილი დავალება. მათ შარშან რამდენიმე გაგზავნის სტალინის სახელობის ნა-თამბორღუბებზე ქარხნის მაღალ-ხარისხიანი პროდუქცია ცილიანს-კიას პიროვნებებში.

სასახლო მამუნებლებით ხელდა ამ ღირსშესანიშნავ ისტორიული თარიღის ბათუმის ცენტრსკომინანტის კოლქე-ტივი. კომინანტმა სამი დეკემბრისათვის გაანაღდა პროდუქციის გამოშვების 1951 წლის გეგმა და 25 დეკემბრისა-თვის სოციალისტურ სამშობლოს გეგ-მის გადამტებით მისცა 850 ათასი ქი-ლა მაღალხარისხიანი კონსტრუქცია.

ასევე და ვაფურჩენა ახალი სო-ციალისტური ბათუმი. ქალაქი, სა-დაც ნახევარი საუკუნის წინათ — 1901 წლის 31 დეკემბერს, ახალგაზრდა სტალინი მოწინავე მუშის ლამაზობის ბინაზე სახალალო შეხვედრის სახა-ბით დიდი რეკონსტრუქციის ოსტა-ტობით მოწყობილი ბათუმის მუშათა რე-კონსტრუქციის წრეების წარმომადგენ-ლები სტალინის კონფერენცია რომელზეც ფაქტიურად ჩამოყალიბდა რსმდ ბათუმის ორგანიზაცია.

„ი, უკვე იდგება. მალე მზე ამოვა. დადგება დრო, და ეს მზე ჩვენ-თვის იკმეგვებს. გწამდეთ ამანაწვდი-ლი!... განუტხადა მაშინ მუშებს ამ-სანაგმა სტალინი.“

ეს მზე უკვე დიდხანსა კმეგვებს ახალი სოციალისტური ბათუმში, მიუღ ჩვენს თვალმწვანელ სამშობლოში. მას ეწოდება სტალინური მზე. მისი ცხოველყოფილი სხეებით მილიონე-ობით სხვა ადამიანთა ერთად გამოზა-რის და ხარობენ ბათუმის მშრომლებ-იც, რომლებიც ენერჯის დაწვრგა-ვად იბრძვიან სამშობლოს საკეთილ-დღედა.

გაომოვხვებით მალახარისხიანი კონსტრუქციის

ბათუმის ცენტრსკომინანტის კო-ლქტებმა პროდუქციის გამოშვების წორილი გეგმა ჯერ კიდევ 3 დეკემ-ბრისათვის გაანაღდა და 1951 წელს ქვეყანას გეგმის გადამტებით მისცა 850 ათასი ქილა მაღალხარისხიანი კონსტრუქციის ნაწარმი. 11 თვის განმე-ვლობაში შრომის ნაყოფიერება გადი-დებულა 32 პროცენტით, ხოლო პროდუქციის თვითღირებულება შემ-ცირებულია 20,8 პროცენტით.

დეკემბერში კომინანტი ძირითადად ცენტრსკოვანა ნაყოფის გადამუშავე-ბაზე და მისგან შეარჩინა პროდუქ-ციის—ჯემის, შურბისა და ხილვების — გამოშვებზე მუშაობდა. 1952 წლის პირველი დღეებიდან კი შეუდგნით საკემპრო სასოფლო-სამეურნეო გა-მომწოდების ნაყინი კონსერვების დაწარმებაზე გრეიდერების, ცენტრონისა და სხვა სუბტროპიკულ მცენარეთა ნა-ყოფისაგან. კომინანტის კოლქტები დიდი მონაღმებითა და ენერჯით მუ-შაობს ამ საბაბიო დავალების ვიდე-დე შესასრულებლად.

ახალი სამეურნეო წლისათვის გულ-დასმით მოეგნად. მოგზარებელი 1952 წლის პირველ კვარტალში საკე-რი ნელდავლი, რათა უზრუნველყოთ კომინანტის მეურნეობა მუშაობა ახალი მოსავლის ხილის მიღებამდე.

1952 სამეურნეო წელს გათვალის-წინებული გეგვის წარმოების მთავი რიგი შრომატევადი პროცესების შემ-დგომი მექანიზაცია. შევინიერთ და დავდგით „პობედის“ სისტემის ქილე-ბის დამზადება მანქანა, რაც უზრუნ-ველყოფს ამ სამუშაოს მთლიან მექა-ნიზაციას. დაიდგება აგრეთვე ვერტი-კალური შემთავიანი აპარატები, რაც რამდენიმე გაადიდებს შრომის ნა-ყოფიერებას და მნიშვნელოვანდ გაა-უმჯობესებს ვაშლის ფაჯის (პიურეს) ხარისხს. მოკლე ხანში დავდგამთ აგრ-ეთვე ჯემისა და ხილვების სახარ-შავ ორ დიდ ქებას, რომელთა წარმა-ტობა ბევრჯერ აღემატება ამჟამად არსებული წარმოებისა. გარ-და ამისა, წელს განვახორციელებთ მან-დარინს წველის გამოშვებში აგრე-ტის რეკონსტრუქციის, რაც უზრუნ-ველყოფს დანაკარგების შემცირებას და მანდარინის მერანისა და წველის ხარისხის გაუმჯობესებას. ამ მიზნით დავდგებთ და ათავსებულ იქნება კომ-ინანტის ხარატის ხ. გემოჯანის მანდ-არინის ზედაქანის გამცლებელი მან-ქანა.

ყველა ამ ღონისძიებამ განხორ-ციელებით უზრუნველყოფით 1952 წლის მნიშვნელოვანდ გადიდებული გეგმის წარმატებით შესრულებას და კონსერვის ნაწარმის ხარისხის მკვეთ-რად გაუმჯობესებას.

უ. თოდრაი
ბათუმის ცენტრსკომინანტის დირექტორი

მედი შაქარი ძვეყანას

შაქარი. (საქ. კორ.) ბერისა ხახვ-ლობის ავარის შაქრის ქარხნის კო-ლქტებმა გასული სამეურნეო წელი მაღალი საწარმოს მამუნებებით და-ამთავრა, წლიური გეგმის გადამტებით სახელმწიფოს მისცა 30.800 ფუთი მა-ღალხარისხიანი შაქარი. ამასთანავე ქარხანაში მნიშვნელოვანდ ამაღლდა შრომის ნაყოფიერება და შემცირდა პროდუქციის თვითღირებულება.

1952 წელი ახალი წარმატებით აღ-ნიშნული ფაგატებმა შემოქრებმა. ახა-ლი წლის პირველ სამ დღეში ქარხა-ნამ ნაცვლად 18.000 ფუთისა გამოშ-ვა 24.000 ფუთი შაქარი.

საუკეთესო წარმატებებს აღწევს ი. იკოვის ცვლა. მისი ცვლა ორი ათა-სი ფუთის ნაცვლად დღეში 2.800 ფუთ შაქარს უშვებს. სტანანოვლეი ა. თორალოძე, კ. გულაშვილი, ი. მე-რკელიძე და სხვები ყოველდღიურ და-ვალებებს 150-180 პროცენტით ასრუ-ლებენ.

სიხვე აპარატის ქსოვაში

საქართველოს სსრ მსხუბეტი მრეწვე-ლობის აბრეშუმის სამმართველოს და-ბორატორიის სამცხეთი-საქლოვან ჯგუფმა ახალი სამეურნეო წლებიან წარმოებაში დანერგა ტექნიკის მეცნიე-რებათა კანდიდატის ი. მუჯირის მიერ დამუშავებული ხელოვნური აბრეშუმის გაბობარებისა და რეცხვის ახალი ტექ-ნიკოლოგია.

ამ წესით ხელოვნური აბრეშუმის გა-ბობარება და რეცხვა დიდად აუმჯობე-სებს შრომითს ბირაბებს, ამარცხებს ხელოვნური აბრეშუმის დამუშავის პროცესებს და უზრუნველყოფს ქსო-ვილის თანაბარ შეღებვას. ამავე დროს მთლიანად გამოდის ხმარებიდან სა-რეცხი საბანი, რითაც სახელმწიფო ყოველწლიურად დიდ ეკონომიას მი-ადებს.

ღაბარატორიაში ათვისდეს და წარ-მოებაში დანერგვს ხუთი ახალი სარე-ცხავისა და შეღებვის (ზოლიანი სარე-ცხავი, შტაპელური სატინი, ზოლიანი აბრეშუმის ტილი და სხვ.) წარმოება. ახლად ათვისებული ქსოვილები ლამა-ზი, მტკიცე და კარგად დაბითული გა-მარდის.

პარკობანიზაცია უყარადსაგობს ირანს. საქეფეუკნეო სხსრები და ღოვლათი ნიავაზე

საქოლმეურნეო პარტიული ორგა-ნიზაცია ვალდებულია ღრმად შეის-წავლოს კოლმეურნეობის ეკონომიკა, დაუვლავად აბრეშუმის სასოფლო-სა-მეურნეო არტელის წესდების განხუ-რულად გატარებისათვის, ანტისახე-მეურნეობითი და ანტისაქოლმეურნეო ტენდენციების ყოველგვარი გამოვლი-ნების წინააღმდეგ.

მაგრამ როცა საქოლმეურნეო პარტი-ორგანიზაცია აღნიშნულ საკითხებზე განხუ-რულად, კოლმეურნეობაზე ადვი-ლად ირებს თავს ყველა სხის ანტისა-ქოლმეურნეო მოქმედება.

ამის მაგალითს იმედა მანარაბის რაიონის სოფელ ვაქაჯურის ზრუშო-ვის სახელობის კოლმეურნეობის პირ-ველადი პარტიული ორგანიზაციის საქ-მიანობა.

პარტიული ორგანიზაციის (პარტი-ბიურის) მდივანი კ. სიამაშვილი კრე-ბაზე იმუშაოდა იხილავდა საქოლმეურ-ნეო წარმოების საკითხებს, ამასთან სა-სიხეობის განხილვისას იღებენ ზოგად, აზარისმომქმედ დადგენილებებს.

გასული წლის 19 მარტს პარტიული-მა კრებამ მოისმინა საკითხი: „საგზაფ-ხელი სასოფლო-სამეურნეო გეგმების შესრულების მიმდინარეობა ვაქაჯურის კოლმეურნეობაში“. კრებამდე ადრინა, რომ ნელი ტემპით და უხარისხოდ მიმ-დინარეობდა ჩაის გასხვლა, მოწურის-გებულო არ იყო ჩაის მსუბუქი შებარ-ვა, ხაბორჩილი იყო ჩაის ახალი პლანტაციის გასაშენებლად ნიადავს მომზადება, ჩაის პლანტაციის აზრტო-ვანი სასტესი შეტანა და სხვ. მიღებულ დადგენილებებში კი მდგომარეობის გა-მოსაწორებლად არაფერი არ დაუსა-ხასი.

პარტიული ორგანიზაცია კოლმეურ-ნეობის გამგებების კმბადიდებს უფ-რი მტდ დროს ანდობებს, ვიდრე საე-ლოვანობა მხლებებს.

პარტიულთმ კოლმეურნეობის გამ-გებობის საქმიანობაში მტკიცე კონ-ტროლის მაგიერად აირჩია კოლმეურ-ნეობის გამგებობის საქმიანობაში „ჩუ-რეგულობისა“ და მისდამი მამუნებობის მოზიყა. ამან ის გამოიწვია, რომ კოლ-მეურნეობაში გახშირდა საქოლმეურ-ნეო ქონების გაფლანგვა-დატაცება და გაჩაივება.

საქაშური კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მან-დარინის საბჭოს 1946 წლის 19 სექ-ტემბრის დადგენილებით კოლმეურ-ნეობის სასტესი ვარაძელუ იქნა აქტი-საქოლმეურნეო წარმოების გარე სამე-შობებზე კომუნეურნეობის შრომა-დებების დარღვევა და საქოლმეურ-ნეობის ხარჯვა. კოლმეურნეობის ხელმძღვანელობამ უკვლევითი ონი-შნული დადგენილება და იმ კოლ-მეურნეობის, რომლებიც რაიონული თვითრის შეწინებულზე მუშაობდნენ, გასულ წელს 260 შრომატედ დაურიც-ხა, ხოლო რაიონული პირობებისა და სტალინის მშენებლობის ფონდში ასე-ვე უთანონოდ გადაიხცა 100.000 მი-ნეთი.

მიუხედავად იმისა, რომ კოლმეურ-ნეობის საგზამ მუშაობის ჰაჯის, მინც მამართავდა კოლმეურნეობის დასაცემობ პარტიკას. 1950 წლის ნოემ-ბერი კოლმეურნეობამ ჩაის პლან-ტაციის შესამარავად დაიქრავა მუშა-გული და 26.500 მანეთი მისცა. ეს თანხა ხელოვნურად დააწერეს და გადაახდებენ კოლმეურნეობს, სამე-ურნეო შრომადღებულ შესრულებულ სამუშაოს მიხედვით დაურიცხეს. ასე-ვე 34.850 მანეთი გასტეს დაქრავა-ვებულ მუშებზე ავტომანქანებშიდ ს-სტესისა და ხორბლის დატვირთვა-გა-დამტვირთვისათვის, მაშინ როცა ეს სამუშაო კოლმეურნეობს უნდა შეეს-რულებინათ.

კოლმეურნეობის საკუთარი ძი-ლებით „აქუტესის“ მშენებლობაზე 1950-1951 წლებში გარკვეული სამუ-შაო უნდა შესრულებულიყო, რანაც სა-თანად თანხებს იძლევა „აქუტესის“ მშენებლობის სამმართველო. ვაქა-ჯურელმა ამ დავალების შესრულებ-ის დროსაც მუშაობის დაქრავების „ნაცვლ“ მეთოდს მიმართეს და ამ-ზინი 1950 წელს 67.481 მანეთი და-ხარჯეს, ხოლო 1951 წელს 21.450 მი-ნეთი.

ვაქაჯურის კოლმეურნეობის ხელ-მძღვანელები იმდენად გატაცდნ მუშა-ხელის დაქრავებამ, რომ ისეთი სამუ-შაოც კი მოიგონეს, რომელსაც საქოლ-მეურნეო წარმოებასთან საერთო არა იქნა რა. რისამტოს ადამსკომმა და რაიონულმა საგზაო განყოფილებამ კოლმეურნეობის დაუმტკიცეს „მოდო-ვი“ საგზაო გზაგაბის საგზაო მშენებ-ლობის საწარმოს-საფინანსო გეგმა 1951 წლისათვის“. გეგმაში ნახებები იყო სააღმრავლო გზის მშენებლობა 0,5 კილომეტრზე. ამისათვის გათვა-ლისწინებული იყო 1.000 კუმბერტი მიწის სამუშაოს შესრულება, რაც 200

კაცი-დღის შრომის მიითხოვდა. ფულა-დი ღირებულებით ეს 2.600 მანეთის ოდენობით იყო ნიავარადღევი. ამავე-რადვე „ნაცვლი“ გზა აირჩიეს: 1950 წლის 15 დეკემბრის ერთი მხარე კოლ-მეურნეობის თავმჯდომარე სიმონ მი-ქიას და მეორეს მხრე დაქრავებულ მუშაობის ბრიგადის გრიგოლ გუ-რული (იგი ვაჯურის რაიონის სოფელ გველს მცხოვრებია) შორის დაიდო ხელშეკრულება, რომლის მიხედვით გ. გურული ვალდებულედას კისრუ-ლობდა გაეყვანა საეკონომიკა-სამ-ლანტაციო გზა ერთი კილომეტრის სიგრძისა, ხოლო კოლმეურნეობის გამ-გებმა ესრულობდა დაქრავებულ მუშაობისათვის მიეცა ვაჯურის კუმ-ბერტი მიწის სამუშაოს შესრულები-სათვის 18 მანეთი და 15 აქი.

მუშაობა დაიწყო 1950 წლის 15 დეკემბრის, და შესრულებული სამუ-შაოს აქტის მიხედვით თუ ვიმჯერე-ლებით, დასრულდა 1951 წლის 2 ივ-ნის. კომისიამ 12 კაცის შემადგენლო-ბით, მათ შორის კოლმეურნეობის თავ-მჯდომარე ს. შოქიაშ, რაიონული საე-ზაო განყოფილების ინჟინრმა ირაკლი ბერიშვილმა, გზის ოსტატმა ლიონიდ ჭელიძემ და სხვებმა მიიღეს „სალან-ტაციო გზა სიგრძით 1,27,2 მტკრი“, რისთვისაც კოლმეურნეობამ დაქრავ-ებულ მუშათა ბრიგადს 273.782 მი-ნეთი და 30 კაპიკი გადაუხადა.

მაგრამ აშკარა იქნეს იწვევს ვაქა-ჯურის კოლმეურნეობის ბუნამატრიბა-ში დამსხვებულ დასახლებულ ხელ-შეკრულებას და აქტი.

ვაქაჯურით, კოლმეურნეობის შემო-სავლად 273.782 მანეთი და 30 კა-პიკი ისე გაიყვა, რომ კოლმეურნეობა სა-ერთო კრებობა და გამგებობისათვის ამის თანხებზე არაფერი მოუხსენებიათ.

მაგრამ, გზის გაყვანა არაფრით არ არის გამართებული, იმდენად რომ იგი თუ ოდესმე ექსპლუატაციაში შე-ვიდდა, სამსახურს გაუწევს 5-6 ჰექტარ საურს პლანტაციას, რომელშიც კარგი ხარისმე გზა შედის. შედეგად, გზის მშე-ნებლობა დაწყებულია იმ ადგილიდან, სადაც განხარბულია მისი მიყვანა. ამ გზის ექსპლუატაციაში შესასვლელად საჭიროა მიდინარე ნარანებზე კაპიტა-ლური ხიდის აგება, რაც დასალოებით ერთი მილიონ მანეთამდე დაედგება; გარდა ამისა, დამატებით კიდევ უნდა გაერთდეს ერთი კილომეტრი გზა მინაც.

დასასრულ, თვით ეს „სააღმრეტა-ციო-საქოლმეურნეო გზა“ ფაქტურად აღარ არსებობს. იმის გამო, რომ იგი მოხრეწრედა იყო, არ ჰქონდა საჭირო არხები და სხვ., ნიოდებობა ისე დაან-არგა, რომ ქვეითად გველცე კი ჰქონს.

მაგრამ ყველაფერი ამით როდი მთავრ-დება. აქ მეორე სახის ბოროტებასა-ხა ვაქვებს საქმე. ამ „გზის“ მშენებლ-ბაზე 18 კაცი მუშაობდა, რომელთაც ექსპლუატაცია გაუწია „ბრიგადის“ ვ. გურულიმ. ამის შესახებ ამ „გზა-ზე“ მომუშავე ინდივიტუელებისა (ისიც ვაჯურის რაიონის სოფელ გვე-ლის მცხოვრებია) ვაჯურისადა, რომ იგი სამუშაოზე მოვიდა 1951 წლის იანვარში. გურულმა მას უთხრა, რომ კოლმეურნეობა ერთი კუმბერტი მი-წის გამოთხოვს 15 მანეთს ვაქოლუ-ცა (მაშინ, როდესაც 18 მანეთად და 15 კაპიკად იყენენ გარიგებულა). ხე-ლურიათამ ამ ბორობით დაიწყო მუშაო-ბა. ანგარიშსწორების უწყისში ნახე-ნები თითქოს ი. ხეტურისადა 176 ფაქტური დღე იმუშავა, გამოიმუშავა 19.000 მანეთი და ხელზე მიიღო 15.487 მანეთი და 40 კაპიკი. სინამ-დევლით კი ი. ხეტურისადა აქ 117 დღე იმუშავა და ნაცვლად 10.000 მანე-ტი მიიღო. ვინ მიითვისა ი. ხეტურა-ნის კუთვნილი დანარჩენი 5.487 მანე-ტი და 40 კაპიკი? ასევე დიდი თანხები დაალოეს ყველა სხვა მუშას. მოხუცების გზით მუშებისაგან ფულების გამოაღო-ვის შესრულებას ვ. გურული სინდისის ნა-ტალაოვც კი დაკარგინა: აღნიშნულ უწყისში ნახეულობა, თითქოს მან აქ 225 დღე იმუშავა, რანაც მიიღებდა 176 ფაქტური დღე 50 კაპიკი. ეს მაშინ, როდესაც სამუშაოს წარ-მოების პერიოდის ხელშეკრულების და-დების დღიდან „გზის“ მიღება-ჩაბარე-ბის აქტის შედგენის დღემდე — 1951 წლის 2 ივნისამდე რომ ვინაგარიზობა, 170 დღის არ აღემატება. საკითხავია, სიადნ წამამატა გურულმა 55 დღე?

ამით არ ამოიწურება ვაქაჯურელ ბოროტმოქმედ საქმეში. კოლმეურ-ნეობის კანტორის 2 ოთახისა და ფსა-დის შესაღებავად კოლმეურნეობის ხელმძღვანელობამ ნ. სანადარაძისაგან 10.500 მანეთის სტებავი შეიძინა და მასვე ხელფასად 11.500 მანეთი გადა-უხადა. ე. ი. სულ ამ მიზნით 22.000 მი-ნეთი დაიხარჯა. რაც რამდენჯერმე აღემატება ამ სამუშაოს ნამდვილ ღირ-ებულებას.

კოლმეურნეობის ხელმძღვანელობამ ტრაქტორების 3.407 მანეთის პრი-

დუმტები მისცა, რაც წესის მიხედვითა ტრაქტორის ტიპისათვის ანგარიშსწო-რების დროს უნდა გამოეკვეთათ, მაგ-რამ რატომღაც ხარჯებში გაწერეს.

მიუხედავად იმისა, რომ კოლმეურ-ნეობის 2 ავტომანქანა და საკმაო მუ-შაბირტყვი ჰყავს, ერთ-ერთი ფარ-თობიდან დაქრავებულ მანქანებით ამოიწვინ სინდისის მოსავლი, რამაც, როგორც კოლმეურნეობის ხელმძღვანე-ლები აცხადებენ, 8.518 მანეთი და-დაიხადეს. ამასთან, აღნიშნული თანხა დასაბურთო არ არის სახელმწიფო ვა-დასახლებული და ფულის მიმდების ვა-ნამბაც გაურკვეველია.

საქაო მუშაობის უწყობლობის მო-მიხეზებით კოლმეურნეობაში წელს ყურნის მისავალი არ მოუკრებიათ; კოლმეურნეობის ხელმძღვანელობამ იგი მოსაკრეფ მედომარეობაში მიჰქი-და კოლმეურნეობს — კილოგრამი 1,5 მანეთად. შემდგომში კომისია მე-ზობლურად სახურავდა მოსავლის რაოდენობას და იმდენად კილოგრამი ყურმენ ფაქტურად 50 კაპიკად გაი-ყიდა, რის გამოც კოლმეურნეობამ სი-ზობა ზარალი ნახა. მეორე მხრეც ლი-ნებურსა ვიკიდებ: თუკი კოლ-მეურნეობა გაიკიდებ მოხმარებისათვის შეძლეს აღნიშნული ყურმენის დაქრე-ვა, რატომ არ შეძლო ვაქოლუცია ეს კოლმეურნეობის ამავე კოლმეურ-ნეობა ძალბებით?

კოლმეურნეობაში ვაბერობა „შე-ტები“. უმდებლად აყვანილი ჰყავთ ერთი მონაგარი, ერთი საწყოების გამგე და მექელები, რანაც თვეში 264 შრომადღე იხარჯება.

როგორც ვხედავთ, კოლმეურნეობა-ში ასეთი დარღვევები ხდებოდა, ხო-ლო არც ერთი მთავანი პარტიორგანი-ზაციის მსჯელობის სავანი არ გამხ-დარა.

ვაქაჯურის კოლმეურნეობაში დამ-სხვებულ დარღვევებთა მეტი ნაწილი ცნობილი იყო საქართველოს კ. პ. (ბ) მანარაბის რაიკომისათვის. ეს საკითხი რაიკომის ბიუროში მეორე მდივანმა ანხ. ვ. კობრონიძემ დააყენა. მაგრამ ანხ. ვ. კობრონიძე მსჯელობის შედეგად ბიუროს, როდესაც ვაქაჯურადა, რომ სამსახურად განაწვანდა, რომ სამსახურად გზის მშენებლობაზე 273.782 მანეთისა და 30 კაპიკის და-ხარჯვის შესახებ არსებობს კოლმეურ-ნეობის საეზოთა კრებობის დადგენილ-ობა. ანხ. ვ. კობრონიძე სწორად მიიჩნია აგრ-ეთვე აღნიშნულ გზის მშენებლობა და ყველამხრე ამართლებდა კოლ-მეურნეობის ხელმძღვანელებს ამ საქ-მეში. ამის შედეგად რაიკომის ბიუ-როში მიიღო აშკარად ობერკალური დადგენილება. კოლმეურნეობის თავმ-ჯდომარეს ს. შოქიასა და პარტიორგანი-ზაციის მდივანს კ. სიამაშვილს მხოლოდ საყ-ველურ აქარა.

მაგრამ პარტიის მანარაბის რაიკომის ბიუროს ყოველთვის ასეთი ლიბერა-ლიზის დადგენილებები როდი გა-მოიქვს.

ამას წინათ რაიკომის ბიურომ განი-შობა შემოქრების მანარაბის სახელო-ბის კოლმეურნეობაში არსებული მდგომარეობის საკითხი. კოლმეურ-ნეობის თავმჯდომარე ე. დარჩია მიიჩნია თანამდებობიდან და დამინა-რავთა საკითხი გადაეცა რაიკომის პრა-კტიკატურსა. აქვე დამქინა, რომ შე-ქმნილი კოლმეურნეობაში არსებულ-ი დასამუშავებ

